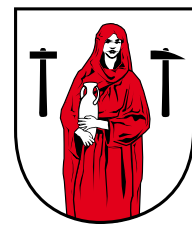

Lubietovské noviny

Ročník IX. • Číslo 3 • September 2025

ŠTVRTROČNÍK VYDÁVANÝ OBCOU LUBIETOVÁ PRE LEPŠIU INFORMOVANOSŤ OBČANOV

Šťastné pokračovanie rozprávky o „Troch grošoch“

Lubietová 2025

Určite ste postrehli, že v poslednom období je na námestí v Lubietovej čulý ruch. Dôvod je celkom jednoduchý. Martin Novák udelil reštaurácii Tri groše rekordných päť nožov.

Skvelé jedlo

Reštaurácia pred vysielaním

Tak sa Lubietová vďaka Trom grošom ocitla v 12. epizóde obľúbenej televíznej šou **Na nože**. Nie je to tak dávno, kedy sa z chátrajúcej budovy bývalej predajne potravín, vďaka majiteľovi reštaurácie Grajciar v Lučatíne Radoslavovi Riečanovi, stala dominanta lubietovského námestia. Venovať sa podnikaniu v gastro sektore nie je nič jednoduché. Treba si urobiť dobré meno ponukou kvalitných jedál, pekným prostredím a v nemalej miere k úspechu prispieva milá a profesionálna obsluha.

Súčasným prevádzkovateľom reštaurácie Tri groše je rodina Ambru-

Prísne oko šéfkuchára

Rodina Ambrušovcov

Šťastný kolektív reštaurácie

šovcov – manželka Lucia a Peter, ktorým pomáha dcéra Lula a aj ďalší rodinní blízki a šikovní mladí ľudia. Práve tento kolektív, ktorý tam pracuje, je jedným z veľkých plusov dnes obľúbenej reštaurácie.

Odvysielanie prvej epizódy štvrtej série šou **Na nože** k nej priťahlo obrovskú pozornosť. Reštaurácia Tri groše sa zo dňa na deň stala hitom medzi gurmánmi zo široka-d'aleka. Najmä preto, že od šéfkuchára Martina Nováka získala doposiaľ nevidaný a historicky prvý plný počet nožov. Takýto úspech sa ešte nepodaril žiadnemu podnikovi. To vysvetľuje neustály ruch pred jej dverami.

Pokračovanie na 2. strane ▶

Príhovor šéfredaktorky

Milí naši čitatelia,

život plynie pre niekoho rýchlo, pre niekoho pomaly. Často bez veľkých fanfár, no práve v obyčajných chvíľach sa skrýva jeho podstata. V dnešnom nepokojnom svete si všetci prajeme žiť spokojne, v zdraví, bez konfliktov a túžime ísť tou správnou cestou k vytúženému cieľu.

Keď sa nad tým zamyslíme, každý deň v roku je ako nepopísaná stránka v knihe života a každý má šancu začať písať nový príbeh. Dávame si veľké i drobné sľuby, ktorých plnenie nie je vždy jednoduché. Každá takáto výzva nás však má naučiť vytrvalosti a seba-disciplíny, ktorá je veľmi dôležitá.

Aj naše noviny píšú príbehy, prinášajú správy o dianí v obci zo spoločenského, kultúrneho, či športového života, no nebránime sa ani kritike. Veď zdravá kritika, ktorá nie je bezúčelová, ale vyúsťuje do konštruktívnych riešení problémov, vie posunúť dielo k správnejmu cieľu.

Naším cieľom je ľudí spájať a nie rozoštvávať.

Verím, že aj v tomto čísle vás zverejnené príspevky oslovia a vaša spokojnosť bude pre redakčný tím zadostučinením za vynaloženú prácu.

Dakujeme za povzbudivé slová od čitateľov. Budeme radi, ak sa pripojíte k prispievateľom. Nemusíte sa báť. Ani my nie sme profesionálni žurnalisti a hoci asi každému nevyhovíme, pretože každý má rád niečo iné, napriek tomu sa snažíme prinášať čitateľom čo najviac informácií o živote našej obce a úprimne sa chceme stále zlepšovať.

Prajem vám veľa radosti zo života a príjemné chvíle pri čítaní ďalšieho čísla Lubietovských novín.

„Život je príliš krátky, aby sme sa sústredili na to, čo nemáme. Uniká nám potom všetko podstatné, čím nás obdarí...“

Jana Majerová

► Reštaurácia **Tri groše** je teraz denne obsadená do posledného miesta a nápor zvedavých návštevníkov, ktorí sa tam hrnú s túžbou ochutnať ich skvelú kuchyňu, neúficha. Cez víkendy museli zaviezť rezervčný systém, aby zvládli veľký nápor hostí.

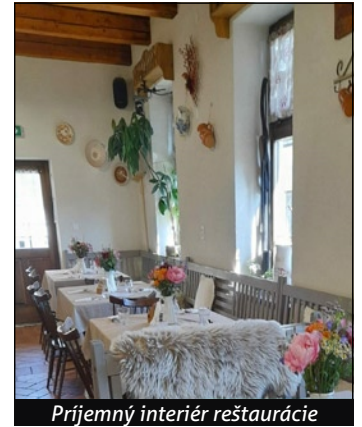
Tak sa vďaka práci zo srdca rodiny Ambrušovcov stala naša malebná Lubietová vyhľadávanou destináciou.

Tešíme sa z vynikajúceho hodnotenia a želáme reštaurácii, aby sa jej darilo a šéfkuchárovi sa dobre varilo.

J. Majerová
Foto: S. Pupalová

Reštaurácia po vysielaní

Príjemný interiér reštaurácie

Výpis z uznesení z 23. zasadania obecného zastupiteľstva dňa 25. 6. 2025

Prítomní poslanci: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac
Ospravedlnený: Ing. Marián Benka
Hlavný kontrolór: Pavol Šimun
Za občanov: -

OcZ 23 – 1/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa pozvánky. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 23 – 2/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová určuje Zuzanu Kútnu za zapisovateľku zápisnice, Ing. Pavla Čubu a Miloša Sauku za overovateľov zápisnice. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 23 – 3/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová volí návrhovú komisiu v zložení: Pavel Zajac predseda, Ing. Pavol Čuba člen, Bc. Jana Majerová člen. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 23 – 4/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje prevod prostriedkov z fondu rozvoja a opráv do rezervného fondu vo výške 86 843 €. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 23 – 5/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje použitie prostriedkov rezervného fondu na finančné operácie, konkrétne na:

- odvodnenie ul. J. Kňazovického - práce navyiac v sume 1 900 €
- poskytnutie návratnej finančnej výpomoci Obecným lesom Lubietová, spol. s r. o., v sume 100 000 €. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 23 – 6/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová

I/ berie na vedomie

návrh na zmenu rozpočtu obce Lubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 4/2025 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	0,00	0,00
Kapitálové	0,00	- 84 943,00
Finančné operácie	15 057,00	100 000,00
Spolu	15 057,00	15 057,00

II/ schvaľuje

zmenu rozpočtu obce Lubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 4/2025 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	0,00	0,00
Kapitálové	0,00	- 84 943,00
Finančné operácie	15 057,00	100 000,00
Spolu	15 057,00	15 057,00

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

Výpis z uznesení z 24. zasadania obecného zastupiteľstva dňa 22. 7. 2025

Prítomní poslanci: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac
Ospravedlnený: -
Hlavný kontrolór: Pavol Šimun
Za občanov: -

OcZ 24 – 1/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa pozvánky. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 24 – 2/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová určuje Zuzanu Kútnu za zapisovateľku zápisnice, Ing. Pavla Čubu a Petra Kováča za overovateľov zápisnice. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 24 – 3/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová volí návrhovú komisiu v zložení: Ing. Peter Sedláček predseda, Bc. Zdenko Urva člen, Peter Kováč člen. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 24 – 4/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje použitie prostriedkov rezervného fondu na finančné operácie, konkrétne na:

- rekonštrukcia miestnej komunikácie ul. J. Kňazovického - práce navyiac v sume 5 200 €
- oplotenie cintorína v sume 29 165 €

užitie prostriedkov z fondu rozvoja a opráv na fin. operácie, konkrétne na:

- rekonštrukcia exteriérového priestoru ulica Na Koleso – práce navyiac v sume 704 €
- oplotenie cintorína v sume 29 165 € - ruší sa

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

► **OcZ 24 – 5/2025** Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová

I/ berie na vedomie

návrh na zmenu rozpočtu obce Lubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 5/2025 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	0,00	- 10 230,00
Kapitálové	0,00	60 095,00
Finančné operácie	49 865,00	0,00
Spolu	49 865,00	49 865,00

II/ schvaľuje

zmenu rozpočtu obce Lubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 5/2025 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	0,00	- 10 230,00
Kapitálové	0,00	60 095,00
Finančné operácie	49 865,00	0,00
Spolu	49 865,00	49 865,00

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

Výpis z uznesení z 25. zasadania obecného zastupiteľstva dňa 26. 8. 2025

Prítomní poslanci: Ing. Marián Benka, Bc. Jana Majerová, Peter Kováč,

Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac

Ospravedlnení: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba

Hlavný kontrolór: -

Za občanov: 1

OcZ 25 – 1/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa pozvánky. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 25 – 2/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová určuje Zuzanu Kútnu za zapisovateľku zápisnice, Miloša Sauku a Petra Kováča za overovateľov zápisnice. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 25 – 3/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová volí návrhovú komisiu v zložení: Ing. Peter Sedláček predseda, Bc. Zdenko Urva člen, Peter Kováč člen. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 25 – 4/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová berie na vedomie správu o plnení uznesení predloženú hlavným kontrolórom obce. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 25 – 5/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová

I/ berie na vedomie

návrh na zmenu rozpočtu obce Lubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 6/2025 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	18 000,00	26 482,00
Kapitálové	0,00	50 948,00
Finančné operácie	150 000,00	0,00
Spolu	168 000,00	77 430,00

II/ schvaľuje

zmenu rozpočtu obce Lubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 6/2025 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	18 000,00	26 482,00
Kapitálové	0,00	50 948,00
Finančné operácie	150 000,00	0,00
Spolu	168 000,00	77 430,00

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 25 – 6/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová

A. berie na vedomie žiadosť Ondreja Mikuláša o odpredaj pozemku v majetku obce Lubietová, v k. ú. Lubietová, a to: parcelu KN C 1267/8, trvalo trávny porast, o výmere 5 m²

B. konštatuje, že pozemky bezprostredne hraničia s nehnuteľným majetkom vo vlastníctve žiadateľa

C. súhlasí so zverejnením zámeru na odpredaj pozemku v k. ú. Lubietová, a to parcely KN C 1267/8, trvalomtrávny porast, o výmere 5 m², podľa § 9a ods. 15 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako dôvody hodné osobitného zreteľa, za cenu stanovenú znaleckým posudkom 62/2025, vypracovaným Ing. Petrom Rafajom, na cenu 6,46 za m². Žiadosť bude opätovne prerokovaná po zverejnení zámeru obce na odpredaj. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 25 – 7/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje

1) zámenu pozemkov, a to: Novovytvorený pozemok, oddelený od parcely C-KN 1106/2, parcela evidovaná na LV 1670, vo výlučnom vlastníctve obce Lubietová, katastrálne územie Lubietová, obec Lubietová; C KN 1106/4 o výmere 30 m², zastavané plochy a nádvoria. Parcela oddelená geometrickým plánom zo dňa 11. 11. 2024, vyhotoveným firmou Geodet SK, s. r. o., Brusno, úradne overeným Okresným úradom odborom katastra v Banskej Bystrici pod číslom G1 – 1165/2024 dňa 26. 11. 2024 vo výlučnom vlastníctve obce Lubietová, celková výmera parcely 30 m².

Za nehnuteľnosť novovytvorený pozemok, oddelený od parcely C-KN 266/1, parcela evidovaná na LV 3038, vo výlučnom vlastníctve Ing. Róberta Jančíka, katastrálne územie Lubietová, obec Lubietová; C KN 266/5 o výmere 30 m², ostatná plocha. Parcela oddelená geometrickým plánom zo dňa 11. 11. 2024, vyhotoveným firmou Geodet SK, s. r. o., Brusno, úradne overeným Okresným úradom odborom katastra v Banskej Bystrici pod číslom G1 – 1165/2024 dňa 26. 11. 2024, vo výlučnom vlastníctve Ing. Róberta Jančíka, celková výmera parcely 30 m².

2) Účel zámeny: Uvedená zámena zhodnotí a zlepši využiteľnosť pozemkov obce Lubietová a vysporiada parcelu pod miestnou komunikáciou. Výmera zamieňaných parciel je rovnaká, preto nie je potrebné finančné vyrovnanie.

3) Uvedená zámena nehnuteľností bola po schválení obecným zastupiteľstvom obce Lubietová uznesením OcZ 22 – 9/2025 zo dňa 16. 6. 2025, zverejnená na webovom sídle obce Lubietová. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 25 – 8/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová

A. berie na vedomie žiadosť Štefana Lampera, trvale bytom J. J. Kmeťa 133/67, Lubietová, o odpustenie nájmu na budovu Bowlingu.

B. schvaľuje odpustenie nájmu za budovu Bowlingu vo výške 500 € pre Štefana Lampera, trvale bytom J. J. Kmeťa 133/67, Lubietová. Za: Ing. Marián Benka, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko, Urva, Zdržal sa: Peter Černák, Pavel Zajac. Uznesenie bolo prijaté.

OcZ 25 – 9/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje nadviazanie spolupráce s obcami Telkibanya, štát Maďarsko, a Baiut, štát Rumunsko, za účelom výmeny skúseností a možností čerpania zdrojov Európskej únie na cezhraničnú spoluprácu. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

Zuzana Kútna

Happy day - 15. august 2025

15. august 2025

OZ Priatelia Lubietovej uskutočnili 15. augusta v parku akciu pre deti aj dospelých. Deti sa zabavili pri programe, súťažiach, na skákacom hrade a jazde na koni Menšie s nadšením im vlastným využili aj maľovanie na tvár. Tento rok s nimi spolupracovali tiež členovia z OZ Bok Po Boku, ktorí pripravili kultúrny program pre naše deti a pomáhali aj pri súťažiach.

Prišli nám zatancovať i dievčence z tanečnej školy DANCE STUDIO BY ANETA a tanečná skupina Your Eyes. Program obohatilo spevácke vystúpenie Mišky Kukurovej. Napokon nechýbala ani obľúbená tombola, deti povyhrávali krásne ceny venované do tomboly sponzormi.

Na promenáde sa varil výborný guláš, v ponuke boli aj langoše - podplamenníky, grilované mäsko, cukrová vata a mnoho ďalších dobrôt.

Vo večerných hodinách bol pripravený program pre dospelých. Vystúpila hudobná skupina Marlett,

po nej sa nám predstavila skupina Heľenine oči.

Priatelia Lubietovej ďakujú občanom za trpezlivosť počas akcie, sponzorom za príspevky, bez ktorých by sa akcia nebola mohla konať, celej rodine Patzeltovej, Pavlovi Hudákovi a Igorovi Hudecovi za pomoc s gulášom a občerstvením. Veľká vďaka patrí aj všetkým ostatným, ktorí pri tejto akcii pomáhali a pomáhajú po všetky roky, Sonke Pupalovej za fotenie, DHZ za usmerňovanie premávky a obecnému úradu za každoročnú spoluprácu.

Linda Mandyčevská

Chráňme si mier, rodil sa ťažko

Slovenské národné povstanie, ktoré vypuklo 29. augusta 1944 patrí medzi najvýznamnejšie udalosti slovenských dejín. Aj keď bolo vojensky potlačené, stalo sa symbolom odporu proti fašizmu. Večer 29. augusta 1944 rozhlas z Banskej Bystrice vyhlásil začiatok ozbrojeného povstania proti nemeckým jednotkám.

Do Povstania sa zapojilo okolo 60- tisíc vojakov a 17 500 partizánov. Na jeho čelo sa postavil generál Ján Golian a neskôr Rudolf Viest.

SNP nebolo len vojenskou akciou, ale predovšetkým vyjadrením politickým a morálnym, že Slovensko sa hlási k slobode a demokracii. Aj dnes, s odstupom desaťročí si pripomíname, že aj v našej obci sa našli odvážni ľudia ochotní položiť životy za pokojný život. Členovia ZO SZPB na spomienkovom stretnutí 28. augusta kladením vencov vzdali úctu a vďaku obetiam fašizmu.

Pietne miesta sa nachádzajú aj v osade Tri vody. Je to Pomník vojakom Červenej, Rumunskej a Československej armády s nápisom:

VEČNÁ VĎAKA A SLÁVA SOVIETSKYM, RUMUNSKÝM A ČESKO-SLOVENSKÝM BOJOVNÍKOM PADLÝM V ROKU 1944 -1945. ČEŠŤ ICH PAMÍATKE!

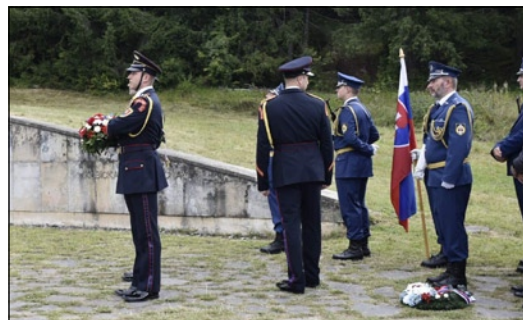
Pamätne miesto je tiež v lokalite Červená jama s nápisom: **PAMÄTNÉ MIESTO SNP**

Pamätník v osade Tri vody

Pamätník v lokalite Červená jama

Už 23. augusta sme sa zúčastnili regionálnych osláv 81. výročia vypuknutia SNP a výsadku 2. československej paradesantnej brigády na Krpáčove, kde sme boli súčasťou pietneho aktu kladenia vencov k pamätníku obetiam SNP.

Veďme aj našich mladých ľudí k tomu, aby spoznávali cenu dnešného mieru, ktorý sa rodil najazaj ťažko.

Milena Vachová, foto: S. Pupalová

AED školenie

3. september 2025

Automatický externý defibrilátor (AED) je prenosný prístroj na poskytnutie prvej pomoci. Vydáva hlasovú i grafickú povely pre správny postup KPR. Prístroj dokáže analyzovať srdcový rytmus a po jeho vyhodnotení, ak je to potrebné, podá elektrický výboj.

Veliteľ DHZ v Lubietovej Ľudovít Ďurian zorganizoval pre obyvateľov Lubietovej školenie na používanie tohto prístroja, ktorý dokáže pri správnom zaobchádzaní zachrániť ľudský život.

Foto: S. Pupalová, J. M.

Tanečná škola DANCE STUDIO BY ANETA

Tanečná škola DANCE STUDIO BY ANETA ponúka tanečné kurzy moderných tancov pre deti od 5-15 rokov. Tento rok sme prežili veľa namakaných tréningov, súťaží a aj vystúpení v okolitých dedinách, Lubietová, Strelníky, Brusno, Baláže.

Tanečná skupina UNITED sa tento rok zúčastnila aj tanečných súťaží po Slovensku, kde si odniesli krásne umiestnenia. Na celoštátnej súťaži GRIMMY DANCE CUP v Poprade sa s formáciou umiestnili na 2. mieste. Na celoštátnej súťaži FEARLESS DANCE CUP v Prešove sa s formáciou umiestnili na 1. mieste, v kategórii SÓLO Deti si Nelka Kmeťová vybojovala 2. miesto a dievčatá Livka Lichá a Hanka Kenická si v kategórii Duo Deti vybojovali 4. miesto. Na celoštátnej súťaži KÁBRT CUP v Žiari nad Hronom sa s formáciou umiestnili na 1. mieste.

V máji sme mali 2-ročník našej tanečnej súťaže DanceMoves, kde si deti vytancovali svoje srdce a talent a odniesli si domov medaily, víťazné poháre a odmeny.

Na konci júna sme tanečný rok ukončili akciou Záverečné vystúpenie, kde všetci tanečníci ukázali svojim rodičom, priateľom a iným divákom, čo sa za celý rok naučili, spravili sme si spoločné fotky a užili sme si spoločné popoludnie. Na konci každé dieťa dostalo zaslúženú odmenu.

Tak isto ako cez jarne prázdniny, máme denné kempy aj cez letné prázdniny. Júlový či augustový termín, cez obidva nám počasie a teplo veľmi priali a my si tento čas nevieme vynachvívať. Vodná šmykalia, vyrábanie, balóny, cukrová vata, koníky či párty alebo kopec inej zábavy, to sú naše kempy.

Ak máš rád/a tanec, hudbu a zábavu, tak neváhaj a pridaj sa k nám, začíname už 1.10.2025. Blížšie info na Facebook alebo Instagram DANCE STUDIO BY ANETA.

Vojenský táborový deň

3. júl 2025

UN Veteran Slovakia spolu s obcou Lubietová a OZ Libetha zorganizovali na začiatku letných prázdnín v obecnom parku Vojenský táborový deň pre deti i dospelých. Podujatie podporili Ozbrojené sily SR, Ministerstvo obrany SR a Klub vojenskej histórie.

Zážitkový deň ponúkol návštevníkom športové súťaže, ukážky z činnosti ozbrojených síl, ukážky zbraní a vybavenia príslušníkov

Vojenskej polície. Všetci mali možnosť besedovať s novodobými vojnovými veteránmi či príslušníkmi ozbrojených síl a dozvedieť sa veľa

zaujímavého z ich pôsobenia v zahraničných misiách a operáciách.

Foto: S. Pupalová
J. M.

Kto bol kto v Lubietovej, alebo čo mali spoločné Anna Pruni, matka Jána a Sama Chalupkovcov

Z jednej strany Lubietovčanka, z druhej Banskobystričanka a niekde uprostred aj Slovensko-lupčianka a Hornolehotáňka, taká bola Anna Pruni, matka dvoch barodov našich národných a kultúrnych dejín, Jána a Sama Chalupkovcov. Keďže jej zaujímavý život, ale aj život jej predkov i potomkov si zaslúži, aby sa o tomto všetkom povedalo čosi viac, tak pod'me do toho.

Naše rozprávanie nás najskôr zavedie do bývalého slobodného kráľovského banského mesta Lubietová, kde sa okolo roku 1628 narodil Baltazár Pruni, ktorý sa po štúdiách stal učiteľom v Zolnej, za manželku si zobral Kristínu a mal s ňou najmenej tri deti - Juditu, Martina a Benedikta. Baltazár Pruni zomrel v Lubietovej 11. 3. 1696 vo veku 68 rokov, jeho manželka Kristína skonala ako 91-ročná 10. 9. 1721. Dcéra Judita sa 29. 1. 1696 vydala za mládenca Martina Gaudiu z Dubovej, o synovi Martinovi vieme, že bol ženatý trikrát, pričom jeho druhou manželkou bola vdova Mária Felnerová a tretou vdova Dorota Kopitková

Pre naše rozprávanie je však oveľa dôležitejší syn Benedikt, ktorý sa narodil okolo roku 1666. Benedikt Pruni sa vyučil za másiara a toto remeslo si osvojili aj ďalšie generácie jeho potomkov. Už v mladom veku sa stal vážnym lubietovským mešťanom a o čosi neskôr aj senátorom. Za manželku si zobral Annu, s ktorou mal najmenej dve deti, dcéry Dorotu a Elenu. Dorota, narodená 28. 1. 1697, sa 19. 11. 1717 vydala za Jána Ortnera, narodeného okolo roku 1689 v Lubietovej, syna Krištofa Ortnera a Márie. Jej sestra Elena také šťastie nemala, zomrela ako slobodná 19. 6. 1739 vo veku 32 rokov. Ešte oveľa skôr, niekedy po roku 1707, zomrela matka Anna a otec Benedikt sa znovu oženil. Jeho vyvolenou bola Mária, s ktorou mal ďalších šesť detí - dcéry Evu, Annu a Máriu a synov Adama, Jakuba a Jána. Z týchto detí vieme, že syn Jakub mal 28. 2. 1734 sobáš so slečnou Máriou, dcérou Michala Kleskeňa z Predajnej a dcéra Anna sa 23. 11. 1738 vydala za mládenca Michala, syna Michala Lehockého a Ráchel z Lubietovej. Otec Benedikt Pruni zomrel 24. 2. 1738 vo veku 72 rokov, dátum skonu matky Márie nie je známy. Pokračovateľom nami sledovaného rodu je ich syn Adam.

Adam Pruni sa narodil okolo roku 1710 a 28. 10. 1731 si zobral za manželku Máriu, narodenú 27. 8. 1713 v Lubietovej, dcéru Jána Sokola a Kataríny. Manželom sa okolo roku 1734 narodil syn Ján, pokračovateľ sledovaného rodu. Žiaľ, iné údaje o živote či smrti Adama a Márie nie sú známe. Ján Pruni sa vyučil za másiara a 10. 2. 1768 si zobral za manželku Juditu, narodenú 17. 12. 1749, dcéru banskobystrického klobučníka Jána Kožovica (niekedy aj Kozovic či Kozovič) a Judity Schmidtovej. Manželia spočiatku žili v Banskej Bystrici a tu sa im narodili tri deti - 9. 8. 1769 syn Samuel, 21. 3. 1771 hlavná postava nášho rozprávania dcéra Anna, a 17. 6. 1773 dcéra Zuzana. Potom sa manželia presťahovali do Lubietovej, kde 5. 10. 1774 zomrela ich mladšia dcéra Zuzana, ale už 16. 8. 1775 sa narodil ich druhý syn Ján. Sťahovaniu však nebol koniec a rodina Jána Pruniho sa napokon usadila v Slovenskej Lupči, kde sa 19. 5. 1778 narodil syn Benjamin, 8. 9. 1781 dcéra Mária a, napokon, 4. 6. 1784 posledné dieťa, ktorým bola dcéra Judita.

Dcéra Anna sa 18. 1. 1791 v Slovenskej Lupči vydala za Adama, narodeného 28. 10. 1767 syna richtára Michala Chalupku a Evy Kusej z Partizánskej (Nemeckej) Lupče. Adam Chalupka študoval najprv v Paludzi, Kežmarku, Banskej Štiavnici a nakoniec Bratislave. Po ukončení štúdií nastúpil 18. 6. 1789 na miesto evanjelického učiteľa v Hornej Mičinej. Tam spočiatku žil aj po sobáš s Annou Pruni a tam sa manželom 28. 10. 1791 narodil syn Ján. Skoro na to sa 29. 3. 1792 rodina natrvalo presťahovala do Hornej Lehoty, kde Adam prijal miesto evanjelického farára. V Hornej Lehote sa manželom narodilo ďalších osem detí - 19. 11. 1794 dvojčičky Adam a Anna, 4. 9. 1796 opäť dvojčičky, a to Mária a Eva, 3. 3. 1798 dcéra Karolína, 24. 9. 1803 dcéra Zuzana, 7. 11. 1807 opäť syn Adam, keď jeho menovec, ako aj sestry Anna, Mária a Eva zomreli krátko po narodení, a napokon sa im 27. 2. 1812 narodil syn Samuel. Dospelosti sa však nedožil ani druhý syn Adam, ktorý zomrel 31. 3. 1818 vo veku 10 rokov a necelých 5 mesiacov. Bola to nešťastná smrť, o ktorej jeho otec do mat-

riky zapísal: „Když sem tomto mého syna z Ožďan ze školy nemocného vzeš domů, usnul v Pánu na Brezně dne 31. marca a tam pohrběn jest“. Teraz, skôr ako si niečo povieme o deťoch, ktoré sa dožili dospelého veku, vráťme sa ešte na moment späť k rodičom Anny Pruni.

10. 12. 1798 zomrel v Slovenskej Lupči jej otec Ján. Matka Judita sa opäť presťahovala do Lubietovej. 22. 11. 1805 sa vydala jej najmladšia dcéra Judita, a to za Samuela, brata Adama Chalupku, narodeného 21. 3. 1777 v Partizánskej Lupči. Mladomanželia žili v Samuelovom rodisku, kde sa im narodilo päť detí. Je zaujímavé, že podobne ako sestra Anna, aj Judita porodila dvojčičky. Po predčasnej smrti manžela Samuela sa Judita opäť vydala, a to

3. 4. 1814 za vdovca, garbiara Štefana Valentoviča z Liptovského Trnovca. Manželom sa narodili tri deti, potom sa stopa po rodine stráca. Samotná matka Judita, rodená Kožovic, sa po vydaji najmladšej dcéry presťahovala z Lubietovej k dcére Anne a zaťovi Adamovi do Hornej Lehoty, kde 29. 4. 1817 aj zomrela.

Ako sme už spomenuli, z deviatich detí Adama Chalupku a Anny Pruni sa dospelosti dožili len štyri. Nuž si teraz o nich niečo povedzme. Dcéra Karolína sa 15. 4. 1816 vydala za 28-ročného Jána Juraja Gertingera, syna Jána Samuela Gertingera a Alžbety Komáromy z Prešova. Dcéra Zuzana sa 19. 8. 1823 vydala za Martina Krámera, syna evanjelického farára zo Švitvice v Gemerskej župe, Jána Ignáca Krámera. Aj Martin bol evanjelickým kňazom, avšak zomrel predčasne, už 19. 10. 1835. Zuzana sa preto opäť vydala, 17. 7. 1838 sa stala manželkou 45-ročného obchodníka Samuela Riga, syna Ondreja Riga a Žofie Ertlovej z Rimavskej Soboty.

Syn Ján, autor nezapadnutelného Kocúrkova, vyštudoval teológiu a v roku 1824, po smrti rodinného priateľa Chalupkovcov, evanjelického farára v Brezne Jána Kuzmányho,

▶ otca neskoršieho podpredsedu Matice slovenskej Karola Kuzmányho, sa stal jeho nástupcom. 25. 7. 1827 si zobral za manželku Ludoviku, narodenú 1. 6. 1806, dcéru bansko-bystrického evanjelického farára Adama Lovícha a jeho manželky Johany Szigety. **Ján Chalupka zomrel v Brezne 15. 7. 1871.**

Najmladší z detí, syn Samuel, tiež vyštudoval teológiu. Po otcovej smrti sa stal evanjelickým farárom v Hornej Lehote. Hoci sa pôvodne tento popredný štúrovec spolu s ostatnými priateľmi zaprisahal, že sa nikdy neožení, prísahu napokon porušil ako prvý, keď si 18. 1. 1836 zobral za manželku Eufrozínu, narodenú 8. 7. 1811, dcéru zemana Jána Turanského a Estery Ambrózy z Oravského Podzámku. Samuel Chalupka, autor mnohých nesmrteľných baladických básní a jedna z najväčších osobností našich národných dejín, zomrel v Hornej Lehote 10. 5. 1883, jeho manželka Eufrozína o čosi skôr, už 13. 1. 1881.

Ich otec Adam Chalupka zomrel 5. 7. 1840 a jeho manželka Anna, hlavná postava nášho rozprávania, skonala 24. 12. 1855. Tým sa končí príbeh Anny Pruni, jej predkov i potomkov.

Na záver si však, na odľahčenie, povedzme pár kľebiet o jej synovi Samovi. Doboví pamätníci spomínali, že sobášom Sama Chalupku s Eufrozínou Turanskou vraj priš-

lo do Hornej Lehoty bohaté veno, a keďže manželstvo bolo bezdetné, z tohto bohatstva sa ušlo nielen samotnej evanjelickej cirkvi, ale aj chudobným obyvateľom, o ktorých v dedinke pod končiarimi Nízkych Tatier nikdy nebola núdza. Pamätníci spomínali aj to, že Samo bol nielen veľmi pohľadný muž, ale rovnako sa aj jemu páčili pekné ženy, s ktorými sa rád púšťal do reči. Medzi tieto pekné ženy isto patrila aj česká spisovateľka Božena Němcová, ktorá ho dvakrát navštívila. Práve od neho získala námet na povesť o lubietovskom turkobijcovi Vavrovi Brezulovi.

A odkiaľ poznal legendu o Vavrovi Samo? Možno od ponického evanjelického farára Mateja Kosca, ktorý bol jeho blízkym priateľom, alebo, čo je pravdepodobnejšie, priamo z lubietovského prostredia, kde mal viacero príbuzných.

To sa však už dnes isto nedozvieme...

Zdroj: Kto bol kto v Lubietovej, alebo čo mali spoločné (poskytol Elo Vizner)

Vojna nie je počítačová hra

Mladí muži, ktorí si to predstávajú ako niečo vzrušujúce alebo "hrdinské", často netušia, čo môžu v skutočnosti očakávať. Malá rekapitulácia - vaši dedovia to spoznali ako tvrdú realitu počas 1. a 2. svetovej vojny. Pobyt na fronte je veru neľahký. Čo hrozí, a to bezprostredne:

- **Strata končatin** – aj tí, ktorí prežili, sú trvalo zmrzačení (míny, výbuchy, granáty).
- **Popáleniny a znetvorenie** – výbuchy a horlaviny zanechávajú trvalé stopy.
- **Infekcia a nemožnosť liečby** – v priekope sa ľahko infikuje aj malá rana.
- **Strata zraku alebo sluchu** – hluk kanónov, tankov a granátov môže trvať večne poškodujú zmysly.
- **Podchladenie a omrzliny** – bežné pri dlhých poľných kampaniach.
- **Nedostatok vody a jedla** – logistika kolabuje, racionalizácia je ťažká.
- **PTSD (posttraumatická stresová porucha)** – nočné mory, úzkosť, flashbaky. Nespavosť a psychotické stavy – neustály stres a napätie bez možnosti odpočinku.
- **Zhrubnutie emócií** – strata empatie, odcudzenie sa od vlastnej rodiny.
- **Samovraždy po návrate** – veľmi časté, veteráni často nie sú veľmi často schopní návratu do civilného života.
- **Morálna rana** – hlboký vnútorný konflikt z toho, čo človek musel urobiť alebo to videl.
- **Strata civilnej kariéry a vzdelania** – návrat do civilného života je ťažký.
- **Rozpad rodiny** – rozchod, napätie vyplývajúce zo zmenenej osobnosti veterána.
- **Stigma a nedorozumenie** – spoločnosť nevie, ako pracovať s veteránmi.
- **Bezdomovectvo a chudoba** – mnohí veteráni skončia bez práce a bez domova, najmä ak vojna trvá viac rokov.
- **Závislosť** – alkohol, opiáty, lieky proti bolesti alebo prášky na spanie.
- **Chemická otrava** – napríklad výpary z munície, používanie fosforu, uránu alebo bojových plynov.
- **Vojnové zločiny a morálne dilemy** – situácie, v ktorých je človek nútený si vybrať medzi zlým a horším.
- **Rozčarovanie** – "romantika vojny" rýchlo zmizne, keď sa prvýkrát potknete o mŕtveho spolubojovníka.
- **Závislosť na velení** – strata vlastnej vôle, samostatného rozhodovania, totálna podriadenosť.
- **Šikanovanie a ponížovanie** – v armáde je často brutálna vnútorná hierarchia.
- **Reaktivácia starých tráum** – u ľudí so slabším psychickým zdravím to môže otvoriť staré rany. - F P -

Investičné akcie v obci

Už v predchádzajúcom čísle novín sme vám priniesli informáciu o prebiehajúcich investičných akciách v našej obci. V súčasnej dobe sú už temer všetky ukončené. Podarilo sa ukončiť cestu vo Vôdke, Koleso s oplotením detského ihriska a čaká nás ešte dokončiť cestu na ul. J. Kňazovického v časti vstupu do katolíckeho kostola.

Jana M., foto: S. Pupalová

Cesta vo Vôdke

Detské ihrisko na Koleso

Cesta na ul. J. Kňazovického

Cesta na ul. J. Kňazovického

Vážení čitatelia ľubietovských novín

Srdečne vás pozdravujem pri príležitosti nového školského roka 2025/2026

Dnes začnem svoj príhovor krátkym historickým výletom. Žiaci na Slovensku nastupovali do školy po letných prázdninách 1. septembra naposledy v roku 1993. Od roku 1994 bol tento deň štátnym sviatkom a súčasne dňom voľna, a preto sme začínali školský rok 2. septembra. Takže tento rok bol pre nás výnimočný aj v tom, že sme začínali a nastupovali do školy 1. septembra po viac ako 30 rokoch.

V minulosti vzniklo veľa detských básničiek a piesní, v ktorých deti recitovali a spievali o 1. septembri a tentokrát majú tieto dielka znovu svoje tematické opodstatnenie: „... Mám kyticu ruží a iba na skok som od školských dvier - Začína škola - Je tu prvý september“

Školský rok sa 1. septembra stal realitou. Realitou, ktorá prinesie do našich životov opäť niečo nové, neopakovateľné a jedinečné. Na prázdninové letné dni nám zostanú už len spomienky. Verím, že to boli dni plné pekných zážitkov, cestovania, aktívneho oddychu, športovania a spoznávania, že sme načerpali nové sily na plnenie úloh, ktoré škola prináša. Na pravidelné vzdelávanie sa, na prácu s textami, na pokusy, na overovanie vedomostí, na olympiády, ale aj na zábavné hry a súťaže, na výlety a exkurzie, na lyžiarsky a plavecký výcvik, na školu v prírode a najbližšie na biatlon organizovaný u nás v škole.

Mimoriadnu pozornosť aj privítanie si v škole zaslúžia najmladší kamaráti - prváci. Prajeme im veľa úspechov a radosti z každého dňa, ktorý strávia v škole. Želáme im veľa síl k rannému vstávaniu, dopoludňajšiemu čarovaniu s číslami, písmenkami, štetkami, loptami, ale aj veľa tvorivosti a radosti zo zábavy v školskom klube detí a na krúžkoch. Verím, že to zvládnú bez problémov.

Privítali sme medzi nami aj nových spolužiakov v 3. a 5. triede. Aj im želáme, aby si zvykli na nové prostredie, nových učiteľov, aby si rýchlo našli nových kamarátov a povinnosti zvládali. Radi im pri tom všetci pomôžeme.

Pre deviatakov začal posledný školský rok v základnej škole. Testovaniu v marci a prijímacím pohovorom na SŠ bude predchádzať náročná príprava a je na nich, ako zareagujú na požiadavky doby a vybraných škôl. Želáme im, aby v skúškach obstáli, aby situácie dokázali vnímať a riešiť s rozvahou a odvahou. Aj keď „odvážny chce ísť dopredu“, ale len múdry vie, ktorým smerom“.

Neodmysliteľnou súčasťou školského diania sú rodičia. Vážení rodičia, ďakujem vám za dôveru a spoluprácu so školou. V tomto období veľa počúvame o kurikulárnej reforme školstva, o množstve nových zákonov a usmernení, o nových pravidlách v školách. Všetky tieto informácie si vyžadujú našu vnímavosť, zbieranie údajov z overiteľných zdrojov, kritické posudzovanie a overovanie.

Naša škola nepatrí oficiálne medzi školy, ktoré začínajú s reformou tento školský rok, my začneme až od 1. 9. 2026. Očakávané zmeny však už čiastočne realizujeme, nie papierovo, ale v procese, najmä v metodike vyučovania. Tak propagované aktívne formy a metódy sú súčasťou výchovy a vzdelávania v našej škole - projektové vyučovanie, rovesnícke, zážitkové a bádateľské učenie, či exkurzie, experimenty, ale aj inklúzia, sebahodnotenie, skupinové

vyučovanie a mnoho ďalších prvkov sú súčasťou školského diania. Chceme Vás aj zriaďovateľa ubezpečiť, že škola má tvorivých a vzdelávajúcich sa pedagogických zamestnancov, ktorí sú pripravení spolupracovať s rodičmi, aby spoločne a s určenými cieľmi viedli deti a žiakov, aby tí boli konkurencieschopní a porovnateľní so svojimi rovesníkmi z ostatných škôl.

Vážení rodičia, na začiatku školského roka Vám želáme spokojnosť v rodine, aby ste rôzne situácie so svojimi deťmi zvládali a aby sme si boli navzájom oporou. Želáme Vám pevné zdravie a veľa radosti.

No a najmä pevné zdravie chcem osobne popriať aj všetkým kolegom a zamestnancom školy, ktorí vytvárajú bezpečné, čisté a podporujúce prostredie. Pracovali aj počas leta, aby triedy, chodby, telocvičňa, jedáleň a všetky priestory boli pre žiakov pripravené. Aj im ďakujem za plnenie povinností a želim veľa síl do ďalšej práce.

Tešíme sa na spoluprácu s obcou, združeniami rodičov, radou školy, ZUŠ a inými spoločenskými organizáciami v obci.

Ako bude vyzeráť organizácia školy? V MŠ budeme mať 38 detí v 2 triedach. Zástupkyňou riaditeľa pre MŠ je Mgr. Nikoleta Durecová, učiteľky Lenka Paučulová, Tereza Kováčová patria k tým, ktoré už poznáte, novou posilou je Patrícia Pinková. Pani učiteľka Dáša Majerová odchádza do dôchodku, a preto jej chcem aj touto cestou poďakovať za odvedenú prácu.

V základnej škole je 9 tried, v ktorých sa bude vzdelávať 148 žiakov, a 2 oddelenia školského klubu detí. Zástupkyňou riaditeľa v ZŠ je Mgr. Mária Vidová. Triednymi učiteľmi sú:

1. ročník - Mgr. Lívia Petrová
2. ročník - Mgr. Jana Tureková
3. ročník - Mgr. Barbora Holubová
4. ročník - Mgr. Oľga Maková
5. ročník - Mgr. Simona Straková
6. ročník - Mgr. Vo Van
7. ročník - Mgr. Soňa Selecká
8. ročník - Mgr. Ondrej Chriaštel'
9. ročník - Mgr. Soňa Legerská

Ostatní vyučujúci: Mgr. Mária Balentová, Mgr. Renáta Rényeiová, Mgr. Štefan Lorinčík, Mgr. Martin Uhrík.

PA - Mgr. Art. Viera Palárik Margetová, Bc. Mária Voroňáková a Mgr. Alexandra Babiaková, ktorá bude vykonávať aj funkciu školskej psychologičky.

V školskom klube detí bude pracovať pani vychovávateľka Lucia Majerová a Mgr. Oľga Maková.

Milí žiaci, čaká nás spoločné objavovanie prírody, pochopenia zázrakov techniky, ale aj miesta človeka v ľudskej spoločnosti cez krásu a poéziu materinského jazyka, vyučovanie anglického jazyka zážitkovým učením na prvom stupni a jeho zdokonaľovanie a konverzácia v anglickom a nemeckom jazyku na 2. stupni, spomienky na predkov a poznanie regiónu vo vyučovacích predmetoch školského vzdelávacieho programu. Už teraz sa tešíme na farebné, zaujímavé projekty, v ktorých dokazujete každoročne svoju kreativitu. Škola nie je len učenie sa v triedach a laviciach, ale aj spoznávanie života a prírody v celej ich rozmanitosti mimo školskej budovy. Aj o tom bude naše spoločné fungovanie v začínajúcom školskom roku. A ešte o vzájomnom rešpekte, pomoci, priateľstve, úcte, dodržiavaní dohodnutých pravidiel, pochopení a chápaní, uvedomovaní si seba aj ostatných.

Prajem nám všetkým úspešný školský rok 2025/2026.

Mgr. Monika Boboková
riaditeľka ZŠ a MŠ T. G. Masaryka

Nezabudnutí susedia

Základná škola v Ľubietovej sa už niekoľko rokov 9. septembra zapája do celoslovenského projektu Nezabudnutí susedia. V tento deň vláda vojnového Slovenského štátu vydala nariadenie o právnom postavení Židov - takzvaný Židovský kódex. Preto sa neskôr, po porážke fašizmu, stal tento dátum pamätným Dňom obetí holokaustu a rasového násillia.

Učiteľia a žiaci našej školy si tento rok spoločne s Ing. Dušanom Kordí-

kom pripomenuli obdobie II. svetovej vojny. Jej hrôzy, prenasledovanie a násilné vyvezenie aj našich židovských spoluobčanov, pretože tie neboli ani Ľubietová a blízke okolie. V rozhlasovej relácii, ale aj v rozhovoroch venovali pozornosť a spomienky aj tým, ktorí prenasledovaným pomáhali. Mená záchrancom židovských spoluobčanov z obce a okolia si žiaci prečítali aj na pamätnej tabuli v parku, kde spoločne vyjadrili obdiv za ich odvalu a ľudskosť.

Učitelia na Erasme v Poľsku: Inšpirácia a skúsenosti za hranicami

Učitelia a zamestnanci školy sme sa zúčastnili školského Erasmu v Poľsku. Tento pobyt nám priniesol nielen nové poznatky o školských systémoch našich susedov, ale aj množstvo inšpirácie, zážitkov a nových možností, ktoré môžeme využiť v našej pedagogickej praxi.

Naša cesta za zážitkami začala ešte na Slovensku, keď sme navštívili **Múzeum kávy v Krušetnici** – skutočne unikátne miesto, ktoré ukazuje, že aj malé múzeum môže byť výnimočné, ak je za ním zanievanosť a nápad.

Po prekročení hraníc nás čakal pestrý a hodnotný program v Poľsku. Navštívili sme historické a kultúrne pamiatky v Krakove, ako je **Wawel** – kráľovský hrad, ktorý je symbolom poľskej štátnosti, **hlavné námestie Rynek Główny, Sukiennic**

cu – stredovekú tržnicu, či **Múzeum Czartoryski**, kde sa nachádza svetoznámny obraz *Dáma s hranostajom* od Leonarda da Vinciho.

Zastavili sme sa aj na **Jagelov-**

skej univerzite, ktorá bola založená už v roku **1364** a patrí medzi najstaršie univerzity v Európe. Oboznámili sme sa so spôsobom výučby, systémom hodnotenia i významom

jazykového vzdelávania. Uvedomili sme si, aké dôležité je viesť aj našich žiakov k otvorenosti voči iným jazykom a iným kultúram. Nezapomenuteľným zážitkom bola návšteva **solnej bane Wieliczka**, ktorá je zapísaná na zozname svetového dedičstva UNESCO. Na záver sme si v **Zakopanom** vychutnali výhľad z vrchu **Gubałówka**.

Erasmus nám priniesol nové nápady, kam môžeme s deťmi ísť na exkurzie. Miesta, ktoré sme navštívili, boli zaujímavé a určite by sa páčili aj žiakom a ich rodinám. Veríme, že spoznávanie iných krajín a kultúr pomáha každému lepšie chápať svet a naučiť sa dôležité hodnoty.

Erasmus nám dal veľa nielen pre prax, ale aj ako ľudom. Vrátili sme sa domov s novými nápismi, chuťou pracovať a zlepšovať vyučovanie v našej škole.

Spoločná výsadba vhodne zvolených rastlín

Existuje jednoduchý spôsob, ako obmedziť škodcov, podporiť rast plodín a dokonca pomôcť voľne žijúcim živočíchom? To všetko závisí od rastlín, ktoré spolu, respektíve vo vzájomnej blízkosti, vysadíte. Aké pravidlá dodržať, aby všetko fungovalo tak, ako má?

Voška broskyňová

Táto zelená voška dokáže kolonizovať viac ako 400 rôznych rastlín a je odolná voči viac ako 70 pesticídom. Je obzvlášť deštruktívna, pretože prenáša vyše 100 rôznych rastlinných vírusov, ktoré môžu vážne poškodiť úrodu. Našťastie existuje jedna zelenina, ktorú jednoducho voška neznesie: cesnak. Pomoc získame jednoducho. K plodínám, ktoré sú najviac náchylné na útok vošky broskyňovej (zemiaky, šaláty), vysadíme riadky cesnaku. Budú slúžiť ako štiplaví bodyguardi.

Paradajky a bazalka sú najlepší kamaráti v kuchyni, aj v záhrade

Pripravte sa na budúcu úrodu

Paradajky a bazalka nie sú len prirodzenými spoločníkmi v kuchyni, ale sú najlepšími priateľmi aj v záhrade. Bazalka totiž odpudzuje hmyz, ako sú strapky a molice.

Kapucínka je skvelý spoločník pre kapustovú zeleninu

Niekoľko druhov hmyzu, najmä húsenice, ktoré poškodzujú kapustovú zeleninu, obľubujú horčičný olej, ktorý produkuje kapucínka. Takže má zmysel pestovať kapucínku v blízkosti kelu, kapusty a brokolice, pretože priláka škodcov na seba a nebudú poškodzovať úrodu. Navyše kapucínka je veľmi dekoratívna rastlina, ktorá oživí vašu zeleninovú záhradu.

Sila kvetov

Existuje mnoho ďalších kvetov, ktoré sa oplatí zahrnúť do zeleninovej záhrady. Ktoré? Akékoľvek kvety bohaté na nektár prilákajú do záhrady opelovače a pomôžu tak zvýšiť opelenie kvitnúcich plodín – paradajky, fazuľa a tekvica. Skúste k nim vysadiť kvety, ako je napríklad *Limnanthes douglasii*, agerát a cínia. Ďalším kvetom, ktorý sa oplatí v záhrade vysadiť, je nechtík. Samozrejme, kvety majú aj iné výhody, ako len prilákanie opelovačov.

Vratič obyčajný

Je jedným z najúčinnjších kvetov a skutočným lákadlom pre lienky, dravé osy a drobné pirátske plošticce, ktoré požírajú škodcov plodín. Zároveň odpudzuje mnoho bežných nepriateľov záhradných rastlín. Vratič je trvalka a kvôli invázivnosti sa najlepšie pestuje v nádobe.

Zdroj: growveg.co.uk, Jana Majerová

Chlieb a cibuľa na tanieri pre pätnásť úst

Tak sedávali pri stole s večerou moji prastarí rodičia kdesi začiatkom 20. storočia. Bolo ich doma toľko - starká a starká, mama, otec a 11 detí. Napriek tomu tieto ústa nikdy neprestali hovoriť slová vďaky, slová vzájomne láskavé a podporujúce. Nemali skoro nič, ale mali priehrstia lásky a vďačnosti, o ktoré sa medzi sebou veľmi radi delili. Vďaka za život, za to, že sú, že môžu spolu sedieť pri tom stole.

Dnes máme všetko a predsa sa sťažujeme, že to a to nemáme. Vždy nám niečo chýba, vždy je dôvod niekoho či niečo viniť a popri tom zabúdame ďakovať za jedlo, ktoré máme na stole, za strechu nad hlavou, za teplo v zime, za oblečenie, ktoré si môžeme obliecť... za vlastný život, ktorý je jedinečný a vzácny. A najmä - často večerujeme sami ...

A potom sa čudujeme, prečo je depresia najrozšírenejšou chorobou ľudstva? Bez ohľadu na to, čo máme, ak sa znovu nenaučíme byť za to vďační a vždy sa sústreďujeme len na to, čo nemáme, budeme nešťastní stále ...

Preto vráťme sa k spoločnému stolu, priatelia...

► pedagogickou erudíciou viedol OSŠ bez problémov, ktoré doba 50. rokov nevyhnutne prinášala. Nebránil náboženskému vzdelávaniu, ktoré viedli kňazi popoludní priamo v škole, nezaujímal sa o účasť žiakov na konfirmácii (evanjelici) alebo prvom svätom prijímaní a birmovke (katolíci). Bol neúnávnym propagátorom a organizátorom pionierskych krúžkov (*keramický, prírodovedný, rádiomaterský, fotografický, čitateľský, šachový a iné*), ktoré sme navštevovali v populudňajších hodinách. Táto praktická súčasť vzdelávania značne prispievala k neskoršiemu rozhodovaniu žiakov pri výbere ďalšieho vzdelávania.

Počas školského roka sa žiaci OSŠ podieľali na všetkých politicky orientovaných školských aktivitách, ako bol 28. október - Deň znárodnenia (vznik ČSR sa neoslavoval), oslavy 7. novembra - VOSR, namiesto vianočných prázdnin boli zimné prázdniny, ktoré začínali príchodom Deda Mráza a Snehuľky do školy na saniach ťahaných ruskou trojkou z ďalekej Kamčatky. Na druhej strane sa Vianočné sviatky oslavovali nerušene v rodinnom kruhu, v zasneženej Lubietovej, so všetkými cirkevnými slávnosťami, ktoré boli spojené s týmito najkrajšími sviatkami roka. Nasledovali týždenné polročné prázdniny, plné snehu a poriadnej zimy a nasledoval netrepeľivo očakávaný príchod jari. Prvé príznaky oteplenia sa zvykli objaviť už 8. marca pri oslavách MDŽ v Kultúrnom dome, čo privítali najmä naše mamy, ktoré pri návšteve slávnostnej akadémie žiakov mohli vymeniť teplé, zimné obutie za lodičky. Nezadržateľne prišla jar a s ňou Veľkonočné sviatky, ktoré z ideologických dôvodov trvali len od bielej soboty do Veľkonočného pondelka, pričom najväčšie kresťanské sviatky boli tradične cirkevne s nerušenou návštevou chrámov. Nasledoval 1. máj so sprievodom a alegorickými vozmi (v Banskej Bystrici), 9. máj s oslavou Dňa víťazstva a papierovou výzdobou okien (povinné holubice a zástavy ČSR a ZSSR). Blížil sa koniec roka a túžobne očakávané letné prázdniny so všetkými radovánkami ale aj domácimi letnými povinnosťami na poliach. V škole sa objavil pioniersky tábor detí z iných kútov Slovenska.

Lubietovská OSŠ bola počas 8 rokov povinnej školskej dochádzky, malým ostrovom v širokom mori osobných, rodinných alebo spoločenských udalostí, ktoré sme intenzívne prežívali. Príchodom na tento majestátny ostrov vzdelávania sa všetko vlnobitie detských radovánok a letnej pomoci na poliach menilo na tichý usporiadaný poriadok školy, nových vzťahov a povinností, čo sa s malými zmenami rok čo rok opakovalo.

Základná deväťročná škola v Lubietovej

V roku 1960 došlo v školskom vzdelávaní k zásadnej zmene, prijatím nového školského zákona č. 186/1960 vznikla Základná deväťročná škola (ZDŠ). Tým sa zaviedla deväťročná školská dochádzka, ktorej charakteristickou črtou bolo spájanie teoretického a polytechnického vzdelávania. Prechod sa uskutočnil postupne tak, aby v roku 1961 prešli do deviatych tried základného vzdelania už všetci žiaci ôsmych tried.

Prechod z OSŠ na ZDŠ nás zastihol na začiatku 8. triedy. S príchodom nového triedneho učiteľa Jána Kissa, prišiel úplne nový vzťah učiteľ/žiak vyznačujúci sa vzájomnou dôverou a snahou naučiť nás všetko počas vyučovania, čo nám poskytlo viac voľného času pre naše mimoškolské záujmy. Do popredia nášho učenia sa dostala matematika, fyzika, chémia ale aj dejepis, zemepis a slovenčina, ktoré, aj keď J. Kiss učil len matematiku a fyziku, dokázal navzájom pospájať tak, aby hodina bola po celých 45 minút zaujímavá. Prejavilo sa to zlepšením celkového prospechu triedy, úspechmi na okresných a krajských matematických olympiádach, ale hlavne v 9. ročníku, keď sme sa všetci dostali úspešne na stredné školy, na ktoré sme sa hlásili, čo pri návale prihlásených na vtedajšie stredné školy nebolo vôbec jednoduché.

Celkove sa zmena vzdelávania ukázala pre nás žiakov ako prospešná

Naučili sme sa pracovať s nástrojmi pre obrábanie dreva a železa, naučili sme sa základy elektrotechniky a rozvíjali sme práce spojené s pestovaním zeleniny a ovocia (rýbezle, jablká, slivky a pod.). Prvá praktická učebňa – dielňa vznikla ešte počas OSŠ v bývalej katolíckej škole, vystávaním miestnej klubovne ČSM, niekedy v šk. roku 1959/60 z iniciatívy riaditeľa školy J. Gaža, ktorý prá-

ce v dielni aj sám s veľkou erudíciou a trpezlivosťou učil a organizoval. V dielni bolo asi 15 stolárskych lavíc so základnými stolárskymi nástrojmi, stolová vrtáčka (vtedy pre nás úplná vzácnosť), veľká kováčska nákovka a veľký zverák kde sme sa pod dozorom pána riaditeľa jeden po druhom učili vrtáť otvory a rezať do nich závit. S odstupom času môžem povedať, že som sa na týchto hodinách naučil správne píliť, hobľovať, vrtáť, rezať závit a mnoho iných činností, ktoré na konci roka vyústili k finálnemu drevenému výrobku - stojanu na kvety. Neskôr, pre nedostatok priestoru sa dielňa presťahovala do prízemí vtedajšieho „mestského domu“ (dnes budova Obecného úradu) a my, ako dielensky skúsení žiaci 8. ročníka sme pod vedením učiteľa J. Lettricha pomáhali zriaďovať elektrotechnickú a kovoobrábaciu dielňu. Na poschodí boli v rovnakej dobe zriadené vyučovacie triedy pre nižšie ročníky a populudní tam fungovala *Ludová škola umenia* – hra na klavír a akordeón, ktorú som tiež, s rozmernou harmonikou navštevoval.

Začiatok 60. rokov nás zastihol v 8. a 9. triede, v prostredí začínajúcich sa kultúrnych zmien a čiastočného uvoľnenia kultúry zo strany komunistického vedenia. Prakticky sme si užívali novú hudbu, pesničky – šlágre J. Šlitra a J. Suchého, V. Matušku, E. Pilarovej, I. Simonovej, P. Filipovskej a sledovali nové západné filmy v kine. Priamo v škole, v populudňajších triednych sústreďeniach sme sa pod vedením triedneho učiteľa J. Kissa učili prvé tanečné kroky vtedy moderných a klasických tancov: foxtro, charleston, twist, valčík, čardáš alebo polka a tiež základom vzájomného spoločenského správania chlapcov a dievčat. V roku 1962, po futbalových majstrovstvách sveta v Chile (futbalisti ČSSR sa stali vicemajstrami sveta) sme spolu s triednym J. Kissom naháňali futbalovú loptu na nedokončenom ihrisku (na Tehelni). Po Olympijských hrách v Ríme (1960)

sme pod vedením učiteľa Vladimíra Lehotského vytvorili školský atletický oddiel a súťažili so školami v blízkom okolí. Navštevovali a hrali sme divadelné hry pre žiakov a rodičov a bábkové predstavenia pre mladších spolužiakov. Učili sme sa fotografovať a robiť čierno-biele fotografie, konštruovali sme kryštálové prijímače, jednoduché rádiá a telefóny pre spojenia medzi domami kamarátov. V okolitých lesoch sme chodili sledovať lesnú zver, preskúmali sme takmer všetky opustené bane, hľadali sme zbrane a inšpirovaní cyklistickými Pretekmi mieru sme túžili po závodných bicykloch, niektorí aj po motorkách Jawa a Pioneer. Začínali sme si všimáť naše dievčatá, viedli sme s nimi prvé nesmelé rozhovory o ničom a odvážili sme sa pozvať do príležitostného tancu tie, ktoré nás prítahovali. Bola to doba končenia deväťročnej školskej dochádzky, prechodu na stredné školy do blízkych a vzdialených miest. Bol to začiatok niečoho nového, vzdialeného a nepoznaného, čo nás lákalo a prinášalo tiež obavy, ktoré sa pomaly rozplývali a my sme plávali k novému ostrovu vzdelania, ktoré nám vtedajší systém poskytoval.

Doslov

Deväť rokov strávených v Lubietovskej OSŠ a ZDŠ bolo skvelým obdobím vzdelávania v dvoch kvalitatívne rozdielnych systémoch. OSŠ, poznamenaná atmosférou 50. rokov bola školou s pedagogickou dominanciou určenou vtedajšou ideológiou, zatiaľ čo ZDŠ prišla do obdobia ideologického uvoľnenia, ktoré postupne prinieslo kvalitatívne nový pedagogický prístup s postupnou akceptáciou potrieb samotných žiakov. Zmenila sa spoločnosť a bolo správne, že sa pozitívne zmenil aj systém školského vzdelávania z viac povinného na viacej voľiteľný. Bolo šťastím, že sme to celé zažili.

Ing. Dušan Kordík, PhD.
Žiak OSŠ a ZDŠ v Lubietovej
v rokoch 1954 až 1963

Keramický krúžok v keramike pod vedením Júliusa Fila (archív L.Filo)

Reakcia čitateľa na príspevok J. S. R.

Nedá mi nereagovať, hoci len stručne, na kritiku neznámeho J. S. R. v predchádzajúcom čísle Lubietovských novín, kde pisateľ nazval Lubietovú priamo Kocúrkova a že vraj „to pomenovanie zodpovedá tomuto hanlivému menu“!

Mňa takéto prirovnanie, resp. pomenovanie Lubietovej nejakým anonymom priam uráža. Je to moja rodná obec, aj keď teraz bývam v Bratislave, prichádzam do svojej rodnej obce často a nesmierne rada.

Som čistokrvná Lubietovka, rodičia, starí i prastarí rodičia pochádzajú rovnako z Lubietovej. Narodila som sa v tejto krásnej

dedine, prežila som tu útle detstvo a, neskôr, aj keď sme sa presťahovali do Bratislavy, strávila som tu každé školské prázdniny a mnohé dovolenky.

Žilo sa tu ťažko, ale zdravo. Uprostred krásnej prírody a v prostredí milých, vlúdnych a dobrosrdečných ľudí, ktorí sa borili so životom a vzájomne si ochotne pomáhali. Dedina bola ako jedna veľká rodina.

A čo tak milý neznámy - upratáť si pred svojím vlastným domom aj sám, i keď psičkári sú neohladuplní?! Svojho času bolo nepísaným zvykom, že v sobotu si očistil chodník pred svojím domom každý sám,

aby sa do kostola išlo po čistom, lebo chodníky boli znečistené od husí....

A dom smútku - tu by bolo treba získať prieskumom názory aj iných, lebo časy sa menia.

Áno, tak ako všade, aj v Lubietovej sa nájdu nedostatky, ale neodstránime ich tak, že ich budeme pod rúškom anonymity len kritizovať bez toho, aby sme aktívne prispeli k ich riešeniu, navyše nazvať Lubietovú Kocúrkovom - **taká cesta nikam nevedie.**

Nehanbím sa podpísať pod tento môj názor.

Ivica Filadelfiová
roduverná Lubietovka

Múdre rady ako komunikovať

„Pri hojnosti slov nechýba priestupok, ale ten, kto ovláda svoje pery, koná rozvážne.“ (Príslovia 10:19) Čím viac rozprávame, tým je väčšia pravdepodobnosť, že povieme niečo nerozvážne alebo niečo, čím druhým ublížime. Ak si na jazyk nedáme pozor, je ako oheň — môže ohromnou rýchlosťou šíriť klebety a ohováračské reči. (Jakub 3:5, 6) Ale keď ovládame svoje pery, teda najprv si premyslíme, čo povieme, berieme tým do úvahy, ako by naše slová mohli vplyvať na druhých. Tak získavame povest' rozvážnych ľudí a druhí si nás môžu viac vážiť a viac nám dôverovať.

„Každý človek má byť rýchly v počúvaní, pomalý v reči, pomalý v hneve.“ (Jakub 1:19) Ľudia majú radi, keď ich pozorne počúvame, lebo to svedčí nielen o našom záujme, ale aj o úcte k nim. Ale čo keď nás niekto svojimi slovami zraňuje alebo provokuje? Vtedy sa musíme snažiť byť ‚pomalý v hneve‘ a nevrátiť mu to. Kto vie, možno bol len z niečoho podráždený a za neláskavú poznámku sa ospravedlní. Je pre vás ťažké byť ‚pomalý v hneve‘? Potom proste Boha o sebaovládanie. Takú úprimnú modlitbu určite neprehliadne. (Lukáš 11:13)

J. M.

O starnutí

„Viete, čo je na starnutí najťažšie?“

„Čo?“

„Že sa stanete neviditeľným. Keď ste mladí, ste vždy ‚niekto‘ – krásny, vtipný, silný, charizmatický... alebo aspoň viditeľný. No s vekom to mizne. Zrazu ste len ‚ten starší pán v ošúchanom saku‘ alebo ‚tá dáma s baretom a nemódnym kabátom‘. Akoby ste prestali existovať. Stanete sa priehľadnými.“

V očiach druhých často zostáva jediná vec, ktorá vás definuje – váš vek.

Nikto už nepovie: „Bola skvelou učiteľkou jazykov.“ Alebo: „On bol inžinier.“

Vravia: „Má už vyše osemdesiat.“ Či: „Tipujem, že sa blíži k deväťdesiatke.“

Postupne ubúda ľudí, ktorí poznajú váš príbeh – kto ste boli, čo ste milovali, čo ste dokázali. Priatelia odchádzajú alebo zostávajú zatvorení vo svojich domovoch, sotva sa hýbu, ledva si zajúdu po pečivo do obchodíka na rohu.

Deti majú svoje životy, svoje starosti, svoj rytmus. Občas zavolajú. Ešte zriedkavejšie sa zastavia na čajík či kávu s domácou buchtou.

Akcia v októbri

Kultúrna komisia pripravuje besedu s Jozefom Banášom spojenú s predajom kníh. O termíne

Aj v obchode na rohu je už nová predavačka. Žiadna známa tvár.

V dome sú zväčša už samí noví susedia – mladé rodiny s kočkami, otcovia s aktovkami – nepoznajú meno tej staršej pani z druhého poschodia. O starších susedoch, ak vôbec niečo vedia, poznajú len číslo bytu a približný vek. Avšak čo sa deje za tými dverami, to nikoho z nich nezaujíma.

A tak vzniká prázdno. My mladí nechápeme a nerozumieme, prečo mama volá desaťkrát denne kvôli „malíčkostiam“. Prečo sa otec opätovne po desiatykrát pýta na tú istú drobnosť.

Pritom oni sa len boja, že na nich zabudneme. Chcú, aby si ich niekto všimol. Aby ich niekto počul – aspoň cez telefón. Pretože vek nie je len číslo.

Pre nich je to neviditeľnosť, je to osamelosť. A obrovská túžba byť pre niekoho stále dôležitý. Nečakajme, kým bude neskoro. Zavolajme. Zastavme sa. Spýtajme sa, ako sa majú. Pre nás je to chvíľa, pre nich celý svet.

Niekedy stačí jednoduché „myslím na vás“, aby sa opäť cítili viditeľní.

(Autor neznámy)
Spracovala FP

vás budeme včas informovať na webovej stránke obce a vyhlásením v obecnom rozhlase.

Recept

Tradičná koložvárska kapusta

Koložvárska kapusta je výborné jedlo pôvodom z rumunského mesta Koložsvár - dnešná Cluj-Napoca, ktoré si obľúbili aj Slováci. Kombinuje kyslú kapustu, mleté mäso, ryžu a kyslú smotanu do chutného, syteho zapekaného pokrmu, ktorý máte hotový do jednej hodiny. Koložvárska kapusta je ideálnou voľbou na vikendový obed alebo večeru, ktorá zasýti celú rodinu.

Ingrediencie

- 500 g kyslej kapusty
- 500 g mletého bravčového mäsa
- 200 g ryže
- 1 cibuľa
- 3 strúčiky cesnaku
- 200 g kyslej smotany
- 200g smotany na varenie
- mletá červená paprika

Postup

Ryžu uvaríme v osolenej vode podľa vlastného postupu.

Prípravíme si dve panvice – jednu na mleté mäso a druhú na kyslú kapustu. V obidvoch si orestujeme nadrobno nakrájanú cibuľu. Do panvice na kyslú kapustu ešte pridáme slaninku a až bude poriadne osmažená, pridáme kapustu, ochutíme, poriadne premiešame, podlejeme vodou a prikryjeme pokrievkou, nech sa dusí.

Do druhej panvice pridáme k orestovanej cibuľke cesnak a mleté mäso, ochutíme soľou, korením a paprikou. Restujeme, kým sa mäso nezatiahne.

Medzitým vypneme uvarenú ryžu a až je mäso hotové a kapusta zmäknutá, môžeme vrstviť.

Do vymasteného pekáča ukládame vrstvu kapusty, ryže, mäsa a kyslej smotany a postup opakujeme, kým neminieme všetko. Už len zalejeme smotanou na varenie a vložíme do vyhriatej rúry.

Pečieme pri 180 °C asi 40 minút. Dobrú chuť!